

Les primeres civilitzacions

Aquest dossier conté les activitats de pràctica per a cada apartat de la unitat.

1

Què és una civilització?

1. Què va passar cap al 3500 aC que marca el final de la prehistòria? On va passar?
2. Enumera els **sis** elements que caracteritzen una civilització i explica'n dos amb les teves paraules.
3. Per què les primeres civilitzacions van néixer a la vora de grans rius? Reconstrueix la cadena de causes i conseqüències que va del riu fins a l'aparició de l'estat i l'escriptura.
4. Fes una taula amb les quatre civilitzacions fluvials (Mesopotàmia, Egipte, Indus, Xina), els seus rius i el país actual on es troben.

2

Mesopotàmia: el país entre rius

1. Què significa «Mesopotàmia»? Entre quins dos rius es trobava i a quin país actual correspon?
2. Què és una ciutat-estat? Posa dos exemples de ciutats sumèries i explica per què entre elles hi havia sovint guerres.
3. Ordena cronològicament: imperi assiri, sumeris, imperi babilònic, imperi accadi. Escriu una fita o aportació de cadascun.
4. Què és la llei del talió? Posa'n un exemple i explica per què el codi d'Hammurabi va ser un avenç, malgrat no ser una llei igual per a tothom.
5. Explica què és un zigurat i quina funció tenia. Què ens diu això sobre la religió mesopotàmica?

3**Egipte, un do del Nil**

1. Explica amb les teves paraules la frase d'Heròdot: «Egipte és un do del Nil».
2. Quines dues funcions essencials tenia el Nil per als egipcis, a més de regar els camps?
3. Ordena cronològicament els tres imperis egipcis (Antic, Mitjà i Nou) i assigna a cadascun una fita, un monument o un faraó destacat.
4. Per què el poder del faraó era encara més gran que el d'un rei mesopotàmic? Quina diferència clau hi havia en la manera com el veia el seu poble?

4

Societat, religió i el més enllà

1. Dibuixa la piràmide social egípcia i situa-hi: visir, pagesos, faraó, escribes, esclaus, artesans i sacerdots. Explica per què té forma de piràmide.
2. Compara la situació de les dones egípcies amb la de les dones d'altres civilitzacions antigues. Posa dos exemples de drets que tenien.
3. Què vol dir que la religió egípcia era politeïsta? Relaciona aquests déus amb el seu àmbit: Ra, Osiris, Isis, Horus, Anubis i Thot.
4. Explica què passava al judici d'Osiris. Què representava la ploma de Maat i què passava si el cor pesava més que la ploma?
5. Ordena els cinc passos de la momificació i explica per què els egipcis conservaven els cossos d'aquesta manera.

5

Piràmides, temples i jeroglífics

1. Per què les cases i els palaus egipcis no s'han conservat, però les piràmides i els temples sí? Quina idea sobre la vida i la mort hi ha al darrere?
2. Per què els faraons van deixar de construir piràmides i es van fer enterrar a la Vall dels Reis?
3. Què és la llei de la frontalitat? I la jerarquia en la representació? Busca o recorda una pintura egípcia i comprova com s'hi apliquen aquestes dues normes.
4. Explica què és la pedra de Rosetta i per què va ser la clau per desxifrar els jeroglífics. Qui ho va aconseguir i quan?

6

Altres civilitzacions

1. Explica què sabem de la civilització de l'Indus: on era, quines ciutats importants tenia i quina cosa de la seva escriptura encara és un misteri.
2. Què van aportar els fenicis i els hebreus a la història de la humanitat? Justifica per què, malgrat ser pobles petits, han tingut una influència enorme.
3. Fes una taula comparativa de Mesopotàmia i Egipte amb aquestes files: rius, estabilitat política, escriptura, edifici religiós característic i tombes.
4. Tria els **tres llegats** de les primeres civilitzacions que et semblin més importants per a la teva vida actual i justifica la tria.